

examenbundel.nl

examen bundel

Meer dan alleen oefenexamens

Nu bij je boek
mijn.examenbundel.nl
Online oefenen, video's en meer

2024|2025

VWO

Bedrijfseconomie

#

**examen
bundel**>
Slim leren, zeker slagen

#

**BESTEL
MET
STAPEL-
KORTING!**

#

Slim leren, zeker slagen met Examenbundel!

#

Oefenopgaven, samenvattingen, woordjes,
examentips en inspiratie: op examenbundel.nl
vind je alles om je optimaal voor te bereiden
op je examens.

#ikgazekerlagen #geenexamenstress examenbundel.nl

examenbundel.nl

examen bundel

Meer dan alleen oefenexamens

2024|2025

drs. A. Maurer

VWO

Bedrijfseconomie

Colofon

Auteur

drs. A. Maurer

Vormgeving binnenwerk

Maura van Wermeskerken, Apeldoorn

Opmaak

Crius Group, Hulshout

Redactie

Timon Meynen, Enschede

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt slimme flexibele leeroplossingen met een persoonlijke aanpak. Voor elk niveau en elke manier van leren. Want niemand is hetzelfde.

We combineren onze kennis van content, leerontwerp en technologie, met onze energie voor vernieuwing. Om met en voor onderwijsprofessionals grenzen te verleggen. Zo zijn we samen de motor voor verandering in het primair, voortgezet en beroepsonderwijs.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl

Boek ISBN 978 90 06 78093 2

Pakket ISBN 978 90 06 31596 7

Eerste druk, eerste oplage, 2024

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort, 2024

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j^o het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk.

Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

Zo werk je met deze Examenbundel

De eerste stap om vol vertrouwen je examen voor dit vak in te gaan heb je gezet! Deze Examenbundel is namelijk de beste voorbereiding, omdat je oefent met echte examenopgaven. Kijk hoe het werkt.

De indeling van het boek

Je Examenbundel bestaat uit verschillende delen:

- **De oriëntatietoets:** krijg snel een eerste indruk hoe je scoort op de verschillende examenonderwerpen.
- **Deel 1 - Oefenen op onderwerp:** oefen gericht met examenopgaven over de onderwerpen die jij lastig vindt.
- **Deel 2a - Examens met uitwerkingen:** oefen met hele examens met heldere uitleg van onze ervaren examendocenten.
- **Deel 2b - Examen 2024-I:** doe de generale repetitie voor het echte examen. De antwoorden en uitwerkingen staan op mijnexamenbundel.nl.

Hints en uitwerkingen

HINTS

Weet je niet hoe je een vraag moet aanpakken? Dan zijn er **hints** om je op weg te helpen.

UITWERKINGEN

Kijk de vragen na met de **uitwerkingen**. Daarin staat het juiste antwoord. Maar belangrijker: je krijgt duidelijke uitleg waaróm dit het juiste antwoord is en hoe je daar komt.

Zo oefen je én leer je tegelijk!

Online oefenen met Mijn Examenbundel

Bij dit boek hoort een online omgeving: mijnexamenbundel.nl. Het boek en Mijn Examenbundel werken met elkaar samen.

Maak de balans op

Leren en oefenen

Ook handig

Boek

- oriëntatietoets maken
- hele examens maken

- examenopgaven oefenen per onderwerp

- onderwerpregister

Mijn Examenbundel

- nakijken oriëntatietoets
  - nakijken hele examens
- Je scores worden bewaard!*
- uitlegvideo's per onderwerp
  - extra examenopgaven per onderwerp
- Je ziet je voortgang!*
- overzicht van de examenstof
  - hulpmiddelen
  - examentips
- Alle belangrijke info bij elkaar!*

Om optimaal gebruik te maken van boek én website, verwijst het boek op handige plekken naar mijnexamenbundel.nl.

Voorbeeld

Wil je weten hoe je de toets hebt gemaakt? De antwoorden staan op mijnexamenbundel.nl. Vul je punten in en bekijk je score per onderwerp. Je scores worden bewaard.

Activeer direct je code voor Mijn Examenbundel

Ga nu naar mijnexamenbundel.nl en maak meteen je account aan. Met de **activatiecode** die je per mail hebt ontvangen of via de ELO van je school, heb je toegang tot alle extra's die bij je boek horen.

Gebruik ook Samengevat

Wil jij je nóg beter voorbereiden op het eindexamen? Combineer **Examenbundel** dan met **Samengevat** - alle examenstof kort en bondig in één boek.

Heel veel succes!

Namens team Examenbundel heel veel succes met je examens! #slimlereniszekerslagen

Heb je een vraag of opmerking over deze Examenbundel? Ga dan naar examenbundel.nl/contact.

Opmerking

De overheid stelt de regels op voor het examen. Bijvoorbeeld wat de examenonderwerpen zijn, welke hulpmiddelen je mag gebruiken en wanneer het examen is. De auteurs en uitgever hebben deze Examenbundel met grote zorg samengesteld. Soms veranderen de regels van de overheid echter of worden er nieuwe afspraken gemaakt over wat die regels betekenen. Raadpleeg daarom altijd je docent of onze website www.examenbundel.nl voor actuele informatie die voor jouw examen van belang is.

7 Tips: hoe maak je examenopgaven bedrijfseconomie?

Oriëntatietoets

- 13 Oriëntatietoets 1 (Domein B)
- 19 Oriëntatietoets 2 (Domein C tot en met G)

Deel 1

Oefenen op onderwerp

1 Reken- en grafische vaardigheden (Domein A)

- 29 Opgaven
- 39 Hints - Uitwerkingen

2 Verzekeren (Domein B1)

- 49 Opgaven
- 50 Hints - Uitwerkingen

3 Consumptief krediet (Domein B1)

- 52 Opgaven
- 55 Hints - Uitwerkingen

4 Hypothecair krediet (Domein B1)

- 58 Opgaven
- 62 Hints - Uitwerkingen

5 Samengestelde interest (Domein B1)

- 66 Opgaven
- 70 Hints - Uitwerkingen

6 Beleggen (Domein B1)

- 74 Opgaven
- 79 Hints - Uitwerkingen

7 Huren/kopen (Domein B1)

- 85 Opgaven
- 86 Uitwerkingen

8 Familierecht (Domein B1)

- 87 Opgaven
- 90 Hints - Uitwerkingen

9 Oprichting eenmanszaak (Domein B2)

- 94 Opgaven
- 98 Hints - Uitwerkingen

10 Van eenmanszaak naar rechtspersoon (Domein B3)

- 101 Opgaven
- 104 Hints - Uitwerkingen

11 Perspectief op de organisatie (Domein B4)

- 109 Opgaven
- 111 Hints - Uitwerkingen

12 Personeelsbeleid (Domein C2)

- 114 Opgaven
- 118 Hints - Uitwerkingen

13 Investeren, financieren en verdeling van het resultaat (Domein D2)

- 122 Opgaven
- 130 Hints - Uitwerkingen

14 Marketing (Domein E2)

- 137 Opgaven
- 140 Hints - Uitwerkingen

15 Financiële overzichten (Domein F1)

- 144 Opgaven
- 151 Hints - Uitwerkingen

16 Overlopende posten (Domein F1)

- 158 Opgaven
- 161 Hints - Uitwerkingen

17 Afschrijvingen (Domein F2)

- 164 Opgaven
- 168 Hints - Uitwerkingen

18 Variabele en integrale kostencalculatie (Domein F2)

- 172 Opgaven
- 178 Hints - Uitwerkingen

19 Break-evenanalyse (Domein F2)
184 Opgaven
190 Hints - Uitwerkingen

20 Verschillenanalyse (Domein F2)
195 Opgaven
199 Hints - Uitwerkingen

21 Niet-financiële informatie
(Domein F2)
203 Opgaven
205 Hints - Uitwerkingen

22 Off-balance verplichtingen en risico's (Domein G)
209 Opgaven
210 Hints - Uitwerkingen

23 Interpretatie balans en winst- en verliesrekening (Domein G)
212 Opgaven
221 Hints - Uitwerkingen

24 Kengetallen (Domein G)
227 Opgaven
240 Hints - Uitwerkingen

Deel 2a **Examens met uitwerkingen**

Examen 2023-I
251 Opgaven
264 Uitwerkingen

Examen 2023-II
270 Opgaven
282 Uitwerkingen

Deel 2b **Examen 2024-I**

Examen 2024-I
291 Opgaven

Bijlagen

Standaardformules
Cijferbepaling
Onderwerpregister

Tips: hoe maak je examenopgaven bedrijfseconomie?

Bij het oplossen van examenopgaven zijn drie fasen te onderscheiden:

- 1 voorbereiding,
- 2 uitvoering,
- 3 controle.

Vorbereiding

- Je krijgt bij het examen maar één formule: de somformule bij opgaven met samengestelde interest. Maar er is een blad met standaardformules (zie bijlage) die je eigenlijk uit het hoofd moet kennen.
- Een examen bedrijfseconomie bestaat doorgaans uit de volgende onderdelen:
  - een boekje met opgaven,
  - een informatieboekje met informatiebronnen, bijvoorbeeld teksten, tabellen en grafieken,
  - een of meer uitwerkbijlagen.
- Je krijgt bij het centraal examen 6 opgaven die als volgt verdeeld zijn:
  - opgave 1: kleine eenvoudig opgave ('binnenkomer') met ongeveer 4 vragen,
  - opgave 2: grote casusopgave met veel informatiebronnen en ongeveer 9 vragen,
  - opgave 3: kleine opgave met ongeveer 4 vragen,
  - opgave 4: kleine opgave met ongeveer 4 vragen,
  - opgave 5: mini casus met minder informatiebronnen en ongeveer 6 vragen,
  - opgave 6: kleine opgave met ongeveer 4 vragen.
- Werk volgens een tijdsplanning. Doe dat zeker als je bij schoolexamens in tijdnood kwam. Probeer te voorkomen dat je te lang bezig blijft met dezelfde opgave (vragen). Houd er ook rekening mee dat het raadplegen van informatiebronnen tijd kost.
- Tijdsplanning

Opgave 1	15
Opgave 2	45
Opgave 3	15
Opgave 4	15
Opgave 5	30
Opgave 6	15
Over	15
Totaal	180 minuten

- Lees de tekst van de opgave nauwkeurig. Bij bedrijfseconomie betekent dit onder andere:
  - Raadpleeg zo nodig een woordenboek Nederlands als je een woord niet begrijpt.
  - Als een deel van de tekst *schuingedrukt* is, dan wil dat zeggen: **Let op!** dit is een belangrijke aanwijzing.
  - Lees goed de toelichtingen die in de tekst of bij tabellen en grafieken staan.
  - Ga bij een grafiek altijd na wat op de beide assen is afgezet.
  - Als het in een vraag om procenten gaat, ga dan na welk getal 100% is. Een procentuele verandering is altijd deze berekening: $(\text{nieuw} - \text{oud})/\text{oud} \times 100\%$
  - Let bij absolute bedragen (getallen) op of dit honderden, duizenden, miljoenen of miljarden zijn.
  - Let op jaartallen en kolommen: het meest recente jaartal staat niet altijd in de eerste kolom.
  - Sommige gegevens hebben betrekking op een *maand*, terwijl de vraag op een *jaar* betrekking heeft.
  - Vraag je bij een indexcijfer af wat dit cijfer voorstelt. Als het indexcijfer van de omzet 240 is in 2020, dan is de omzet in 2020 dus 2,4 keer zo groot als in het basisjaar.
  - Met twee indexcijfer kun je weer een procentuele verandering berekenen.
- Slechts in een beperkt aantal gevallen wordt je parate kennis getest. Een vraag als “Noem twee kenmerken van een naamloze vennootschap (nv)” wordt niet vaak gesteld.
- Meestal zijn theorievragen inzichtvragen of toepassingsvragen. Bijvoorbeeld: “Leg met de informatie in bron 2 uit waarom deze onderneming de rechtsvorm van een nv heeft”. Leer de theorie goed. Je herkent dan begrippen gemakkelijker en begrijpt de vragen beter.
- Kijk welke tussenstappen je moet maken om de vraag te beantwoorden.
  - Soms moet je eerst informatie opzoeken en selecteren. Dan weer moet je informatie vergelijken.
  - Vaak kun je pas een antwoord geven door eerst een berekening te maken.
  - Soms moet je een conclusie trekken en bekijken of aan een aantal voorwaarden is voldaan. Geef bij elke voorwaarde aan of er aan voldaan is en geef in een nieuwe zin de conclusie.
- Bij vragen die verwijzen naar informatiebronnen gelden de volgende tips:
  - Gebruik bij je antwoord alleen die bronnen die de vraag aangeeft.
  - Soms moet je dezelfde bron bij meer dan één vraag gebruiken.
  - Bedenk dat niet altijd alle informatie in een bron nodig is voor het antwoord.
- Zorg dat je een pen, een reservepen en de voorgeschreven rekenmachine bij je hebt. Voor het maken van grafieken is een potlood, een geodriehoek en gum handig.
- Soms wordt bij een vraag verwezen naar een uitwerkbijlage. Schrijf je antwoorden op deze uitwerkbijlage en niet op ander papier. Als een toelichtende berekening gevraagd wordt, schrijf die dan op in de aangegeven vakken in de uitwerkbijlage.

Uitvoering

- Reserveer op het papier waarop je schrijft voldoende ruimte voor het antwoord op een vraag. Als je een vraag eerst overslaat, noteer dan wel het nummer van de vraag op het antwoordpapier en reserveer voldoende regels (ruimte). Je kunt dan de vraag later alsnog beantwoorden.
- Als er een berekening gevraagd wordt, laat dan zien hoe je aan het eindgetal gekomen bent. Sla geen stappen in de berekening over. Geef je alleen het eindgetal, dan krijg je geen punten.

- Als bij een vraag een verklaring, een uitleg of argumenten gevraagd worden, geef deze dan ook. Doe je dat niet, dan krijg je (meestal) geen punten voor het antwoord.
- Geef bij een antwoord niet meer redenen, voorbeelden, etc. dan gevraagd worden. Als er twee voorbeelden gevraagd worden, dan tellen alleen de eerste twee voorbeelden die je geeft, mee.
- Geef altijd korte en zakelijke antwoorden. Gebruik liever geen spreektaal of zet een tekst met spreektaal tussen aanhalingstekens. Vermijd te populaire taal of grove taal. Geef het antwoord altijd in hele zinnen, tenzij één woord gevraagd wordt.
- Rekenfouten tellen bij bedrijfseconomie meestal niet mee. Het gaat er altijd om hoe een berekening gemaakt is. Rekenfouten kunnen leiden tot doorwerkfouten. Doorwerkfouten leveren meestal geen puntverlies op.
- Als je een uitwerkbijlage invult, geef dan de gevraagde getallen (bedragen) op alle stippellijnen.
- Bij sommige rekenvragen moet je gebruikmaken van het antwoord van een vorige vraag. Stel je hebt het antwoord van vraag 1 nodig voor de beantwoording van vraag 2. Je weet het antwoord van vraag 1 niet, maar je weet wel hoe je vraag 2 moet beantwoorden. Geef dan bij vraag 1 een 'verzonnen' antwoord en gebruik dat bij het antwoord van vraag 2.
- Als je het antwoord op een vraag niet weet of hierover twijfelt, schrijf dan toch altijd iets op.

Controle

- Ga na of je alle opgaven, ook de laatste, hebt gemaakt. Soms staat de laatste opgave op de allerlaatste bladzijde van het opgavenboekje. Vlak voor deze opgave staat dan: 'Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina'. Je kunt ook kijken of alles af is door te letten op het aantal vragen. Dit aantal staat op het voorblad (eerste blad) van het opgavenboekje.
- Lees alle vragen nog een keer door en kijk of de antwoorden volledig zijn. Soms moet je in het antwoord een oorzaak en een gevolg noemen. Controleer dan of beide (oorzaak en gevolg) in het antwoord staan.
- Kijk of sommige antwoorden logisch zijn.
  - De feitelijke voorraad goederen kan nooit een negatief getal zijn.
  - Een inkoopprijs van € 100.000 en een verkoopprijs van € 100 moet je aan het denken zetten.
- Controleer of je de antwoorden in de juiste dimensie gegeven hebt. Als een antwoord in euro's gevraagd wordt, schrijf dan een euroteken voor het getal. Of als een antwoord in kilogrammen gevraagd wordt, schrijf dan kg achter het gevonden getal.
- Controleer of je bij verhoudingsgetallen zowel de teller als de noemer in het antwoord verwerkt hebt.
- Controleer of de gevraagde afrondingen en decimalen juist zijn.
  - Rond getallen af op gehele getallen als dat gevraagd wordt: 1,5 wordt 2,0 en 1,4 wordt 1,0.
  - Bij de berekening van de break-evenafzet mag je het antwoord niet naar beneden afronden.

- Wees voorzichtig met verbeteren. Vaak is gebleken dat de eerste gedachte de beste is. Wanneer je toch gaat verbeteren, doe dit dan duidelijk. Soms is het beter het antwoord helemaal door te strepen en opnieuw te beginnen. Ga na of een verbetering geen gevolgen heeft voor een ander deel van je antwoord(en).

Voorbeelden

<p>Vragen met oorzaak-gevolg (1) Deze leveren meestal 2 punten op: 1 punt voor de oorzaak en 1 punt voor het gevolg.</p>	<p>Leg uit dat in een onderneming een verkoop van goederen de solvabiliteit kan verbeteren.</p> <p>Antwoord: Als de goederen met winst verkocht worden, dan stijgt het eigen vermogen (oorzaak = 1 punt). De toename van het eigen vermogen zal, bij gelijk blijvend vreemd vermogen, de solvabiliteit verbeteren (gevolg = 1 punt).</p>
<p>Vragen met oorzaak en gevolg (2) Hoe geef je een volledig antwoord voor 2 punten?</p>	<p>Leg uit dat lagere variabele bedrijfskosten het bedrijfsrisico verminderen.</p> <p>Goed antwoord: Door de lagere variabele kosten neemt de dekkingsbijdrage toe (oorzaak). Daardoor wordt de break-evenafzet eerder bereikt en daalt het bedrijfsrisico (gevolg).</p> <p>Onvolledig antwoord: Door de lagere variabele kosten wordt de break-evenafzet eerder bereikt en daalt het bedrijfsrisico.</p>
<p>Noem-vragen: meestal 1 punt, soms 2. – Hier is geen toelichting of uitleg nodig. – Als je wel uitleg geeft, dan kan het antwoord onduidelijk of fout worden. Daardoor loop je een kans op puntverlies.</p>	<p>Noem een van de organen van een nv.</p> <p>Goed antwoord: directie. (Ook goed: AVA, RvC).</p> <p>Fout antwoord: directieleden.</p>
<p>1 punt voor 'voordelig' of 'nadelig' als de vraag eindigt met: 'Geef aan of dit resultaat voordelig of nadelig is'.</p>	<p>Het verkoopresultaat van product A en B bedraagt samen € 420.000. Het verkoopresultaat van product A is nadelig en is € 160.000. Bereken het verkoopresultaat van product B en geef aan of dit resultaat voor- of nadelig is.</p> <p>Antwoord: € 420.000 + € 160.000 = € 580.000 voordelig</p>
<p>Vragen met 'teller en noemer' Gevraagd wordt of de aflossing op een hypothecaire lening per bank invloed heeft op de current ratio. Het saldo bij de bank is positief.</p>	<p>De teller van de current ratio daalt omdat het saldo bij de bank afneemt. De noemer van de current ratio blijft gelijk. Conclusie: de current ratio wordt slechter.</p> <p>Dus ook als de teller of noemer gelijk blijven, geef je dat in het antwoord aan.</p>

Hoe zou je het nu al doen op een examen? De oriëntatietoets geeft je een eerste indruk.

Oriëntatietoets

Oriëntatietoets 1

Opgave 1 (domein B1)

Anne Hogedoorn heeft een annuïteitenlening afgesloten.

Van deze annuïteitenlening is gegeven dat het interestpercentage 4% per jaar is. Verdere gegevens over deze lening:

- Het oorspronkelijk bedrag van de lening is € 240.000.
- De annuïteit wordt jaarlijks op 31 december betaald.
- De looptijd van de lening is 20 jaar.
- Het belastingpercentage van Anne is 45%.

Hieronder staat het aflossingsplan van de lening van Anne voor het tweede en derde jaar. Niet alle bedragen zijn ingevuld.

jaar	schuld begin van het jaar	aflossing	interest	schuld eind van het jaar
2	.....a.....	€ 8.382,20	€ 9.277,62	.....b.....
3	€ 223.558,38	.....c.....	.....d.....	.....e.....

- 1 Bereken de jaarlijkse annuïteit.
- 2 Bereken de ontbrekende bedragen a tot en met e in het aflossingsplan.
- 3 Bereken de netto maanduitgaven voor Anne in het derde jaar.
- 4 Neemt de netto maanduitgave voor Anne in de loop van de tijd toe, af of blijft deze gelijk? Verklaar het antwoord.
- 5 Bereken het totale bedrag aan interest dat Anne gedurende de gehele looptijd van de lening betaalt.

Opgave 2 (domein B1)

De 240 leerlingen uit vwo 6 van het Groene Hart College organiseren een afscheidsfeest op 1 juli 2020. De kosten van het feest bedragen € 10.000. De leerlingen sparen voor dit feest. Aan het eind van elke maand betaalt elke leerling € 2,50. De eerst betaling is op 30 september 2019 en de laatste op 31 mei 2020. Op 31 december 2019 betalen de leerlingen niet.

Alle leerlingen nemen deel aan de spaarregeling en betalen op tijd. De bijdragen worden op een spaarrekening bij de ICE-spaarbank gestort. Deze bank vergoedt 0,5% samengestelde interest per maand.

- 6 Bereken het totale tegoed van de spaarrekening op 1 juli 2020.

Het bestuur van Het Groene Hart College spaart ook voor het feest. Daarom is op 1 november 2019 een afzonderlijke spaarrekening geopend en daarop is € 1.250 gestort. Dit bedrag blijft 33 weken op deze rekening staan. De interestvergoeding is 4,25% enkelvoudige interest per jaar.

- 7 Bereken de eindwaarde van de bijdrage van het bestuur.

Het totale spaartegoed van de leerlingen en van het bestuur is lager dan het bedrag dat nodig is voor het feest. Daarom schiet de oudervereniging te hulp. Op 1 november 2019 stort deze vereniging een zodanig bedrag op de spaarrekening van de leerlingen dat er op 1 juli 2020 precies € 10.000 is.

- 8 Bereken welk bedrag de oudervereniging op 1 november 2019 op de spaarrekening stort.

Opgave 3 (domein B1)

Hieronder staan zes begrippen (A tot en met J) en zes omschrijvingen (1 tot en met 10) van deze begrippen. Alle begrippen en omschrijvingen hebben te maken met callopties en putopties op aandelen en valuta.

- 9 Geef aan welk begrip het best past bij een omschrijving. Alle begrippen en alle omschrijvingen worden één keer gebruikt. De zes begrippen zijn:

- A Calloptie
- B Onderliggende waarde
- C Optiepremie
- D Putoptie
- E Uitoefenprijs
- F Expiratiedatum/uitoefendatum

De zes omschrijvingen zijn:

- 1 Het product zoals een aandeel waar de optie betrekking op heeft.
- 2 Het recht om de onderliggende waarde te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs in een vooraf vastgestelde periode.
- 3 De prijs die je op de optiebeurs betaalt voor een optie per onderliggend product.
- 4 Het recht om onderliggende waarde te verkopen tegen een vooraf vastgestelde prijs in een vooraf vastgestelde periode.
- 5 De prijs waarvoor je de onderliggende waarde mag kopen of verkopen.
- 6 Is de laatste dag waarop een optierecht kan worden uitgeoefend.

omschrijving	begrip
1	.....
2	.....
3	.....
4	.....
5	.....
6	.....

Bron: Landelijk Expertisecentrum Economie en Handel

Opgave 4 (domein B1)

Huurders kunnen in aanmerking komen voor huurtoeslag. Verder kennen huurders volgens de wet huurbescherming.

- 10 Noem twee factoren waarvan de hoogte van de huurtoeslag afhangt.
- 11 Leg uit op welke wijze de wet de huurder huurbescherming geeft.

Opgave 5 (domein B1)

Direne en Henk wonen samen met een samenlevingscontract. Het is hun bedoeling dat ze van elkaar zullen erven, mocht één van beiden overlijden.

- 12** Gelden in dat geval voor Direne en Henk de regels van het erfrecht of moeten ze een testament opstellen? Motiveer het antwoord.

In 2019 zijn Direne en Henk getrouwd via de zogeheten standaardregeling. Deze regeling kent een 'beperkte gemeenschap van goederen'.

- 13** Noem twee gevolgen voor hun vermogen als gevolg van de beperkte gemeenschap van goederen.
- 14** Welke van de volgende eisen is een formele eis voor een rechtsgeldig huwelijk? Noteer alleen het nummer of de nummers.
- 1 Het huwelijk moet gesloten worden door een ambtenaar van de burgerlijke stand.
  - 2 De huwelijkse voorwaarden moeten geregeld zijn.
  - 3 De partners moeten het ja-woord gegeven hebben.
  - 4 Er moet een notariële akte van het huwelijk zijn opgemaakt.
  - 5 Het huwelijk betreft maximaal twee personen.

Opgave 6 (domein B1)

Gegeven zijn de tabellen voor de erfbelasting van 2018

erfbelasting tarieven 2018			
deel van de belaste verkrijging	Tariefgroep 1 (partners en kinderen)	Tariefgroep 1A (kleinkinderen)	Tariefgroep 2 (overige verkrijgers)
€ 0 tot € 123.248	10%	18%	30%
€ 123.248 – hoger	20%	36%	40%

vrijstellingsbedragen erfbelasting 2018	
Partners	€ 643.194
Kinderen en kleinkinderen	€ 20.371
Zieke en gehandicapte kinderen	€ 61.106
Ouders	€ 48.242
Overige verkrijgers	€ 2.147

Jan is een alleenstaande man op het moment dat hij in 2018 komt te overlijden. Jan heeft nooit een partner en kinderen gehad. Hij bezit een eigen woning met een WOZ waarde van € 150.000 en een auto. De auto heeft een marktwaarde van € 25.000. Jan heeft nog één ouder die in leven is en verder één broer en twee zussen. In een testament dat Jan heeft opgesteld, benoemt hij de volgende erfgenamen:

- de ouder ontvangt € 50.000,
- de broer en de zussen ontvangen ieder € 20.000, en
- de kerk waarvan Jan lid is, ontvangt € 65.000.

- 15** Bereken de erfbelasting over 2018 voor elk van de erfgenamen.

Opgave 7 (domein B3)

De onderneming Vlastuin vof is per 1 september 2020 omgezet in een besloten vennootschap. De bv is een onderneming met rechtspersoonlijkheid.

- 16 Wat wordt verstaan onder een onderneming met rechtspersoonlijkheid?
- 17 Leg uit waarom bij de besloten vennootschap de continuïteit ten aanzien van financiering en leiding beter gewaarborgd zijn dan bij de vennootschap onder firma.
- 18 Waarom zou er gekozen zijn voor omzetting van de vof in een besloten vennootschap en niet voor omzetting in een naamloze vennootschap?

Eén van de wettelijke verplichtingen van Vlastuin bv is het publiceren van een jaarrekening.

- 19 Uit welke onderdelen bestaat een jaarrekening?
- 20 Noem een reden waarom de wetgever het opstellen van een jaarrekening voor een rechtspersoon verplicht heeft gesteld. Licht het antwoord toe.
- 21 Op welke wijze heeft een onderneming voldaan aan zijn verplichting om de jaarrekening te publiceren?

Opgave 8 (domein B3)

Geef van elk van onderstaande beweringen aan of deze juist is of onjuist. Als een bewering onjuist is, leg dan ook uit waarom dat zo is.

- 22 De taak van een curator bij de afhandeling van een faillissement is het behartigen van de belangen van de schuldeisers.
- 23 Bij de aanvraag van een faillissement door schuldeisers moeten er ten minste vier schuldeisers zijn.
- 24 Bij de uitbetaling aan schuldeisers in geval van faillissement heeft de Belastingdienst altijd voorrang op andere schuldeisers.
- 25 Surseance van betaling wordt verleend als de rechtbank denkt dat de problemen van korte duur zijn.
- 26 De verstrekker van een 5% hypothecaire lening gaat bij de verdeling van de ontvangsten bij liquidatie vóór een preferente schuldeiser.
- 27 Een faillissement start altijd met een verzoekschrift daartoe bij de rechtbank.

Opgave 9 (domein B3)

- 28 Geef van elk van onderstaande beweringen aan of deze juist of onjuist is. Als een bewering onjuist is, leg dan ook uit waarom dat zo is.

- a Een eenmanszaak is geen rechtspersoon.
- b In een vennootschap onder firma (vof) betekent hoofdelijke aansprakelijkheid dat elke vennoot aansprakelijk is voor alle schulden van de vof.
- c Voor de oprichting van een eenmanszaak en een vof is vereist:
  - een notariële akte, en
  - inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.
- d Het hoogste orgaan binnen een besloten vennootschap (bv) is de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
- e De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op en geeft advies aan de AVA.
- f Een bv en nv zijn zelf aansprakelijk voor schulden van de onderneming en nooit de directieleden van de betreffende bv en nv.
- g Een bv of nv worden opgericht bij notariële akte; een onderdeel van deze akte zijn de statuten van de bv of nv.
- h De jaarrekening van een bv of nv bestaat uit de balans, de winst- en verliesrekening en een toelichting op beide stukken.

- i Zowel een bv als een nv lopen het risico van een vijandige overname.
- j Het aandeel van een nv is meestal een aandeel aan toonder en is vrij verhandelbaar.
- k De vof is wel een rechtsvorm, maar geen rechtspersoon.
- l Crowdfunding in een eenmanszaak is een vorm van eigen vermogen.
- m Aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor schulden van een bv of nv.
- n De AVA van een nv kan besluiten om nieuwe aandelen uit te geven, mits de directie daarmee instemt.

Opgave 10 (domein C2)

Verzorgingstehuis *Het Hoofd* heeft twintig verzorgers in dienst. Els en Frits, beiden verzorger, hebben een conflict gekregen doordat ze zo nauw en veel met elkaar moeten samenwerken. Dergelijke conflicten komen vaak voor bij het verzorgingstehuis. Het tehuis schakelt Sandra in als een conflict zich voordoet. Sandra probeert, als mediator, de conflicten op te lossen.

Sandra geeft van te voren aan onder welke voorwaarden zij werkt. Zij bepaalt bijvoorbeeld op welke tijdstippen ze werkt en het tehuis mag zich inhoudelijk niet met haar werk bemoeien. Zij declareert zelf de uren die zij werkt op basis van het door haar vastgestelde uurtarief.

Sandra mag zich laten vervangen als zij ziek is. Als ze dit niet doet, krijgt ze geen vergoeding. Sandra krijgt vaak opdrachten van het tehuis, maar moet ook regelmatig afzeggen wegens ziekte. Ze wil niet langer een collega-mediator inzetten, want zelf kan ze de mediations het best leiden.

- 29** Er is geen sprake van een individuele arbeidsovereenkomst tussen Sandra en het tehuis. Leg dit uit aan de hand van de drie wettelijke eisen waaraan een individuele arbeidsovereenkomst moet voldoen.

Opgave 11 (domein D2)

Drupsteen nv beschikt op 31 december 2020 over deze gegevens:

– maatschappelijk aandelenkapitaal	€ 120.000.000
– aandelen in portefeuille	€ 40.000.000
– agioreserve	€ 16.760.000
– overige reserves	€ 62.850.000
– resultaat 2020	€ 28.400.000

De nominale waarde per aandeel bedraagt € 20.

Van het resultaat wordt € 4.000.000 gereserveerd. Uit het resultaat is per aandeel voor aandeelhouders € 2,40 stockdividend en € 1,60 cashdividend beschikbaar. Het cashdividend over 2020 wordt in april 2021 via de bank uitgekeerd. De dividendbelasting is 15%. De rest van het resultaat wordt uitgekeerd aan derden.

- 30** Bereken het bedrag dat de bank namens Drupsteen nv in april 2021 aan cashdividend heeft uitbetaald aan de aandeelhouders.

In mei 2021 is ook alle stockdividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. In juni 2021, na de uitkering van het stockdividend, wordt 40% van de dan nog niet geplaatste aandelen in omloop gebracht tegen een koers van € 52 per aandeel.

- 31** Bereken met welk bedrag de agioreserve op de balans toeneemt als gevolg van deze emissie van nieuwe aandelen.
- 32** Bereken de totale intrinsieke waarde van Drupsteen nv na resultaat(winst) verdeling, na de winstuitkering en na de emissie van de nieuwe aandelen.
- 33** Leg, in het algemeen, uit wanneer de intrinsieke waarde per aandeel door de emissie van nieuwe aandelen stijgt.

Opgave 12 (domein D2)

In de prospectus van Dry Shoes nv voor een 3% converteerbare obligatielening staan deze conversievoorwaarden:

“Tegen inlevering van vier 3% converteerbare obligaties van elk nominaal € 100 plus een bijbetaling van € 300 in contanten kunnen 40 aandelen Dry Shoes van elk € 10 nominaal worden verkregen. De conversieperiode loopt van 1 maart 2020 tot en met 29 februari 2022.”

- 34** Bereken de conversiekoers in procenten en in euro's.
35 Bereken het agio per aandeel naar aanleiding van de conversie.

Op 15 november 2021 is de beurskoers van het aandeel Dry Shoes € 23. Een belegger heeft zes 3% converteerbare obligaties Dry Shoes in bezit.

- 36** Leg zonder berekening uit dat het op 15 november 2021 aantrekkelijk is voor deze belegger om te converteren.
37 Bereken het behaalde voordelige financiële resultaat van deze belegger op deze conversie.

Opgave 13 (domein D2)

De gedeeltelijke creditzijde van de balans van Swat nv laat de volgende gegevens zien:

	31-12-2020	1-1-2020
Aandelenkapitaal	€ 5.000.000	€ 5.000.000
Aandelen in portefeuille	€ 3.000.000	€ 3.400.000
Geplaatst aandelenkapitaal	€ 2.000.000	€ 1.600.000
2% Converteerbare obligatielening	€ 310.000	€ 350.000

De conversievoorwaarden van de 2% converteerbare obligatielening zijn:

“Tegen inlevering van vijf 2% converteerbare obligaties van elk nominaal € 1.000 plus een bijbetaling van € 400 in contanten kunnen 50 aandelen Swat van elk € 100 nominaal worden verkregen. De conversieperiode loopt van 1 mei 2019 tot en met 31 maart 2021.”

In 2020 hebben de volgende financiële feiten plaats gevonden:

- Een conversie van converteerbare obligaties in aandelen.
- Een nieuwe, onderhandse, emissie van aandelen uitsluitend voor de bestaande aandeelhouders.

- 38** Bereken het aantal aandelen dat is uitgegeven als gevolg van conversie.
39 Bereken het aantal aandelen dat is geplaatst bij de bestaande aandeelhouders.

Wil je weten hoe je de toets hebt gemaakt? De antwoorden staan op mijnexamenbundel.nl. Vul je punten in en bekijk je score per onderwerp. Je scores worden bewaard.

Oriëntatietoets 2

Opgave 1 (domein E2)

B2B en B2C verschillen van elkaar qua marktkenmerken.
Geef voor elke stelling aan of deze juist is of onjuist.

- 1 Stelling A: het bedrag per bestelling is meestal groter bij B2B dan bij B2C.
- 2 Stelling B: de aankoopfrequentie is meestal groter bij B2B dan bij B2C.
- 3 Stelling C: omdat het bij B2B meestal over grotere bedragen gaat, duurt het aankoopproces vaak langer.
- 4 Stelling D: de aankopen bij B2C zijn meestal minder impulsief dan bij B2B.

Opgave 2 (domein F1)

Handelsonderneming Akwa bv heeft de omzet en de inkoop begroot voor het tweede en derde kwartaal van 2021.

kwartaal	omzet exclusief 21% btw	inkopen exclusief 21% btw
tweede kwartaal	€ 4.200.000	€ 2.640.000
derde kwartaal	€ 5.040.000	€ 3.810.000

Verder is gegeven:

- De verkoopprijs exclusief btw bij alle producten is 140% van de inkoopprijs exclusief btw.
- De omzetten en de inkoop zijn binnen een kwartaal gelijkmatig verdeeld.
- De omzet is steeds voor 80% op rekening; de rest zijn contante verkopen.
- De inkoop zijn geheel op rekening.
- De duur van het gegeven leverancierskrediet is 2 maanden en de duur van hetontvangen leverancierskrediet is 1 maand.
- De verkoopkosten zijn steeds 5% van de omzet exclusief 21% btw in een bepaalde maand en worden steeds twee maanden later betaald. De btw op verkoopkosten is 21%.

	liquiditeitsbegroting	exploitatiebegroting
debiteuren		
contante verkopen		
crediteuren		
verkoopkosten		
omzet		
inkoopwaarde omzet		

- 5 Bereken welke bedragen op de liquiditeitsbegroting van het derde kwartaal van 2021 staan naar aanleiding van de gegevens. Vul het schema in en licht de berekeningen toe.
- 6 Bereken welke bedragen op de exploitatiebegroting van het derde kwartaal van 2021 staan naar aanleiding van de gegevens. Vul het schema in en licht de berekeningen toe.

Veronderstel dat de producten steeds 3 maanden vóór de verkoop ingekocht worden. De omzet exclusief 21% btw in het vierde kwartaal van 2021 wordt begroot op € 5.460.000. De overige gegevens veranderen niet.

- 7 Bereken in dat geval opnieuw de uitgaven aan crediteuren in het derde kwartaal van 2021.

Opgave 3 (domein F1)

Onderneming Rustiek bv heeft op 1 oktober 2017 een 5% hypothecaire lening afgesloten. Van deze lening is het volgende gegeven.

- Elk jaar wordt op 30 september € 40.000 op deze lening afgelost. De eerste aflossing heeft plaatsgevonden op 30 september 2018.
- Op 31 maart en 30 september wordt de interest van deze lening achteraf betaald.
- De interestkosten van deze lening bedroegen over december 2020 € 7.000.

- 8** Bereken de schuldrest van de 5% hypothecaire lening op 1 januari 2020.
9 Bereken het oorspronkelijk bedrag van deze lening op 1 oktober 2017.
10 Bereken de interestkosten van deze lening over december 2021.
11 Bereken welke bedragen op de balans van 31 december 2021 staan naar aanleiding van deze lening. Geef ook de namen van de betreffende balansposten.

Rustiek bv betaalt op 1 november 2020 € 2.016 aan verzekeringspremie voor een loods. Deze premie is 20% hoger dan de premie die op 1 november 2019 is betaald. De verzekeringspremie wordt steeds voor een jaar vooruit betaald.

- 12** Bereken de premiekosten over het vierde kwartaal van 2020.
13 Bereken welk bedrag debet of credit op de balans van 31 mei 2021 staat naar aanleiding van de gegevens over de verzekering. Geef ook de naam van de betreffende balanspost.

Rustiek bv heeft de loods verhuurd voor € 18.000 per jaar. De huur wordt steeds elk half jaar achteraf ontvangen op 1 september en 1 maart.

- 14** Bereken de huuropbrengst van de loods over het vierde kwartaal van 2021.
15 Bereken welk bedrag debet of credit op de balans van 31 mei 2021 staat naar aanleiding van de gegevens over de verhuur van de loods. Geef ook de naam van de betreffende balanspost.

Opgave 4 (domein F2)

Sungro nv heeft op 1 januari 2016 een nieuw gebouw aangeschaft. Het gebouw is gefinancierd met eigen vermogen en de aanschafwaarde bedroeg € 2.500.000. De levensduur van het gebouw is 40 jaar. De restwaarde is nihil. Op het gebouw wordt afgeschreven met een vast percentage van de aanschafwaarde.

- 16** Bereken de jaarlijkse afschrijvingskosten van het gebouw.
17 Bereken de boekwaarde van het gebouw op 1 januari 2020.

Op 1 januari 2020, vlak voor het opmaken van de balans op die datum, blijkt de vervangingswaarde van het gebouw met 15% te zijn gestegen. Deze waardeverhoging wordt in de balans van 1 januari 2020 verwerkt.

- 18** Geef aan welke posten op de balans hierdoor veranderen en met welke bedragen.

Bij de aanschaf van het gebouw op 1 januari 2016 is ook een nieuwe machine geïnstalleerd. De levensduur van deze machine is 5 jaar en de restwaarde is 15% van de aanschafwaarde. Deze machine wordt jaarlijks afgeschreven met een vast percentage van de aanschafwaarde. Op 1 januari 2020 bedraagt de boekwaarde van de machine € 220.800.

- 19** Bereken de aanschafwaarde van de machine op 1 januari 2016.

Opgave 5 (domein F2)

Kimmel bv maakt bij de productie gebruik van machine KMO. De machine is aangeschaft op 1 januari 2017. De jaarlijkse afschrijving op deze machine bedraagt 20% van de aanschaffingsprijs. Indien de machine een gedeelte van het jaar in gebruik is, wordt er naar evenredigheid afgeschreven. Op de balans per 31 maart 2020, na afschrijving over de maand maart 2020, staan met betrekking tot machine KMO de volgende posten:

debet	balans 31 maart 2020	credit
Machine KMO	€ 6.000.000	
Afschrijving machine KMO	€ ..... -	
	€ ..... -	

- 20** Bereken de ontbrekende bedragen op de balans van 31 maart 2020.

Op 1 mei 2021 is machine KMO vervangen door machine KM1. Hiervoor ontving Kimmel bv de volgende factuur, die per bank werd voldaan:

machine KM1	€ 5.000.000	
installatiekosten	€ 500.000	+
	€ 5.500.000	
inruil machine KMO	€ 1.000.000	-
	€ 4.500.000	
omzetbelasting 21%	€ 945.000	+
	€ 5.445.000	

- 21** Bereken de boekwinst of het boekverlies dat optreedt als gevolg van de inruil van machine KMO op 1 mei 2021.

Opgave 6 (domein F2)

De directie van De Haan bv publiceert de volgende gegevens met betrekking tot de omzet en het resultaat. De directie is bezorgd over de daling van de omzet en het resultaat.

	omzet	resultaat
2017	€ 3.600.000	€ 440.000
2018	€ 3.800.000	€ 520.000
2019	€ 3.200.000	€ 280.000
2020	€ 3.000.000	€ 200.000

In een toelichting op deze gegevens staat:

- de variabele kosten zijn steeds hetzelfde percentage van de omzet;
- de constante kosten zijn in deze jaren onveranderd gebleven.

- 22** Bereken met hoeveel procent de omzet in 2020 is afgenomen ten opzichte van 2017. Antwoord in 1 decimaal.
- 23** Bereken met hoeveel procent de totale kosten in 2020 zijn afgenomen ten opzichte van 2017. Antwoord in 1 decimaal.
- 24** Toon met een berekening aan dat de totale constante kosten € 1.000.000 per jaar zijn.
- 25** Bereken de break-evenomzet.

Op de lange termijn streeft de directie van De Haan bv naar een resultaat van € 680.000 per jaar.

- 26** Bereken hoe groot in dat geval de jaarlijkse omzet moet zijn.

Opgave 7 (domein F2)

In deze opgave blijft de btw buiten beschouwing.

Huisman bv levert uitsluitend de dienst Batra. De verkoopprijs per eenheid Batra voor 2020 is als volgt berekend:

materiaalkosten 0,4 kg	€ 2,40	
loonkosten 0,1 uur	€ 5,20	
constante kosten	€ 3,10	
verkoopkosten	€ 0,80	
		+
commerciële kostprijs	€ 11,50	
resultaatmarge	€ 2,50	
		+
verkoopprijs	€ 14,00	

Alle kosten, met uitzondering van de machinekosten, zijn proportioneel variabele kosten. Aan de nacalculatie over 2020 zijn deze gegevens ontleend:

- normale productie en afzet	500.000 eenheden Batra
- bezettingsresultaat	€ 62.000 voordelig
- efficiencyresultaat op materiaal	€ 600 voordelig
- prijsresultaat op materiaal	€ 2.084 nadelig
- werkelijk betaalde loonkosten	€ 2.653.400
- werkelijk aantal gewerkte uren	51.000

- 27** Toon met een berekening dat de werkelijke productie en afzet in 2020 520.000 eenheden Batra bedraagt.
- 28** Bereken het in 2020 gerealiseerde verkoopresultaat en geef aan of dit een voordelig of een nadelig resultaat is.
- 29** Bereken het efficiencyresultaat op de loonkosten over 2020 en geef aan of dit een voordelig of een nadelig resultaat is.
- 30** Bereken het prijsresultaat op de loonkosten over 2020 en geef aan of dit een voordelig of een nadelig resultaat is.
- 31** Bereken de werkelijke prijs per kilogram materiaal in 2020.
- 32** Leg uit dat een nadelig prijsresultaat op de materiaalkosten kan leiden tot een voordelig efficiencyresultaat op de materiaalkosten.

Opgave 8 (domein F2)

De Jongh bv handelt onder andere in het product Lax. De directie van de Jongh bv heeft de volgende gegevens over het jaar 2020 verzameld met betrekking tot dit product.

	voorcalculatie 2020	nacalculatie 2020
inkoopprijs per product	€ 2,00	€ 2,10
dekking inkoopkosten	20% van de inkoopprijs	
werkelijke inkoopkosten		€ 21.700
dekking constante kosten	40% van de kostprijs	
werkelijke constante kosten		€ 85.100
verkoopprijs per product	€ 6,00	€ 6,30
inkoop en afzet	50.000 producten	54.000 producten

- 33 Bereken de kostprijs van een product Lax.
- 34 Bereken voor Lax het gerealiseerde verkoopresultaat in 2020 en geef aan of dit een voordelig of een nadelig resultaat is.
- 35 Bereken voor Lax het gerealiseerde budgetresultaat op de inkoopkosten in 2020 en geef aan of dit een voordelig of een nadelig resultaat is.
- 36 Bereken voor Lax het gerealiseerde budgetresultaat op de constante kosten in 2020 en geef aan of dit een voordelig of een nadelig resultaat is.
- 37 Bereken het gerealiseerde resultaat van Lax voor 2020:
  - met behulp van het gerealiseerde verkoopresultaat en de budgetresultaten;
  - door de werkelijke omzet (TO) te verminderen met de werkelijke totale kosten (TK).

Opgave 9 (domein G)

De naamloze vennootschap Superan nv heeft de jaarrekening gepubliceerd. Hierin staan onder andere de balansposten 'Effecten' en 'Immateriële vaste activa'.

- 38 Noem twee redenen waarom naamloze vennootschappen jaarrekeningen publiceren.

Beleggingen van ondernemingen in andere ondernemingen kunnen op de balans worden vermeld onder 'Deelnemingen' of onder 'Effecten'.
- 39 Onder welke voorwaarde wordt een belegging in een andere onderneming vermeld onder 'Effecten'?
- 40 Noem twee voorbeelden van immateriële vaste activa.

Opgave 10 (domein G)

Van onderneming Van Leeuwen nv zijn de balansen, na verdeling resultaat, over 2020 gegeven.

balans Van Leeuwen nv (bedragen in duizenden euro's)

	1-1-2020	31-12-2020		1-1-2020	31-12-2020
Gebouwen	6.200	7.400	Aandelenvermogen	5.000	5.000
Machines	4.700	5.000	Aandelen in portefeuille	1.000	800
Effecten	100	300		4.000	4.200
Voorraad goederen	700	1.400	Agioreserve	600	600
Debiteuren	1.200	2.400	Resultaatreserve	1.200	1.400
Liquide middelen	400	200	2% Hypothecaire lening	3.100	2.900
			4% Obligatielening	2.500	4.500
			Voorzieningen	1.000	1.200
			Crediteuren	900	1.900
	13.300	16.700		13.300	16.700

Toelichtingen:

- Het resultaat (winst) over 2020 bedraagt € 1.200.000.
- De nog te betalen uitkeringen uit het resultaat 2020 zijn opgenomen onder de balanspost 'Crediteuren'.
- De voorzieningen worden gerekend tot het lang vreemd vermogen.
- De kosten van het ontvangen leverancierskrediet bedragen € 135.000 in 2020.
- Bij de berekening van het gemiddeld vermogen kan worden volstaan met het rekenkundig gemiddelde te nemen van de waarde op 1 januari 2020 en de waarde op 31 december 2020.
- De afschrijvingskosten op de gebouwen bedragen € 500.000 in 2020.
- De afschrijvingskosten op de machines bedragen € 400.000 in 2020.
- Jaarlijks wordt op de hypothecaire lening € 200.000 afgelost.

- 41** Bereken de kosten in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vreemd vermogen (IVV) over het jaar 2020, in 1 decimaal.
- 42** Bereken de rentabiliteit van het gemiddeld geïnvesteerde totale vermogen (RTV) over het jaar 2020, in 1 decimaal.
- 43** Bereken de rentabiliteit van het gemiddeld geïnvesteerde eigen vermogen (REV) over het jaar 2020, in 1 decimaal.
- 44** Heeft het aangetrokken vreemde vermogen een positief of een negatief effect gehad op de rentabiliteit van het totaal geïnvesteerd vermogen in 2020? Motiveer het antwoord.

Op de balans staan voorzieningen en schulden vermeld.

- 45** Noem twee verschillen tussen een voorziening en een schuld.
- 46** Noem een voorbeeld van een voorziening.

Opgave 11 (domein G)

Gegeven is de balans van Ludo bv per 1 januari 2020.

debet	balans per 1 januari 2020 (× € 1.000)		credit
Gebouwen	1.500	Aandelenvermogen	2.200
Machines	480	Reserves	750
Inventaris	190	10% Hypothecaire lening	800
Voorraad goederen	1.610	Crediteuren	1.120
Debiteuren	800	Bank	40
Effecten	150		
Kas	180		
	<u>4.910</u>		<u>4.910</u>

- 47** Bereken de current ratio van Ludo bv per 1 januari 2020. Antwoord in 1 decimaal.

De quick ratio is doorgaans een betere maatstaf voor de liquiditeit dan de current ratio.

- 48** Noem daarvoor twee bedrijfseconomische redenen.
49 Bereken de quick ratio van Ludo bv per 1 januari 2020. Antwoord in 1 decimaal.

Vlak voor het opmaken van de balans heeft de directie overwogen een deel van de kortlopende schulden contant af te lossen. Dit om quick ratio te verbeteren.

- 50** Leg zonder berekening uit waarom de quick ratio van Ludo bv door deze actie niet zou verbeteren.

De bank van Ludo bv is bereid de 10% hypothecaire lening te verhogen tot € 1.400.000. Ludo bv besteedt deze extra lening als volgt:

- investering in machines € 300.000
- investering in de voorraad goederen € 200.000
- gestort op de rekening bij de bank € 100.000

De directie van Ludo bv gebruikt als definitie voor de solvabiliteit de verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen × 100%.

- 51** Bereken het solvabiliteitspercentage na het aantrekken en het besteden van het extra geleende bedrag.

Veronderstel dat de bank wel bereid is om de 10% hypothecaire lening te verhogen, maar dat de door Ludo bv gehanteerde solvabiliteit tenminste 80% moest zijn.

- 52** Bereken met welk bedrag Ludo bv de 10% hypothecaire genoemde lening in dat geval maximaal kan verhogen.

Wil je weten hoe je de toets hebt gemaakt? De antwoorden staan op mijnexamenbundel.nl. Vul je punten in en bekijk je score per onderwerp. Je scores worden bewaard.

examenbundel >

vwo Nederlands
vwo Engels
vwo Duits
vwo Frans
vwo Economie
vwo Bedrijfseconomie
vwo Maatschappijwetenschappen
vwo Geschiedenis
vwo Aardrijkskunde
vwo Wiskunde A
vwo Wiskunde B
vwo Wiskunde C
vwo Scheikunde
vwo Biologie
vwo Natuurkunde

samengevat }

vwo Economie
vwo Bedrijfseconomie
vwo Maatschappijwetenschappen
vwo Geschiedenis
vwo Aardrijkskunde
vwo Wiskunde A
vwo Wiskunde B
vwo Wiskunde C
vwo Scheikunde
vwo Biologie
vwo Natuurkunde
havo/vwo Nederlands 3F/4F
havo/vwo Rekenen 3F

Tips, tricks en informatie die jou helpen bij het slagen voor je eindexamen vind je op examenbundel.nl! Nog meer kans op slagen? Volg ons ook op social media. #geenexamenstress

examenidoom + examenbundel + samengevat + zeker slagen! = #geenexamenstress

examenidoom

vwo Engels
vwo Duits
vwo Frans

zeker slagen !

voor vmbo, havo én vwo

